

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Fe pošti prejemanj valja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemanj valja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljanj valja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke valjajo 7 kr.
Mesečnine prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljajo tristoletna petiti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr. če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 160.

V Ljubljani, v torek 15. julija 1890.

Letnik XVIII.

Ravnikarjeva slavnost na Vačah.

Po vzporedi, katerega smo že priobčili, odkrila se je minolo nedeljo na Vačah spominska ploča na rojstveni hiši pokojnega Matevža Ravnikarja, škofa tržaško-koperskega in odličnega pisatelja slovenskega. Navzlic jako slabemu vremenu se je odpeljalo zjutraj z mešanim vlakom iz Ljubljane okoli 60 oseb: zastopniki „Pisateljskega društva“, „Sokoli“, člani slov. del. pevskega društva „Slavca“ in še nekaj drugih rodoljubov.

Iz Litije smo odrinili po kratkem postanku na Vače. Dočim nas je s potoma neprestano nadlegoval dež, jelo se je po našem prihodu na Vače vendar-le jasni, in skoro je pogledalo solnce izza oblakov. Došlece je pred Vačami pričakoval „Zagorski Sokol“ z godbo trboveljsko, župan vaški g. Grilec pa nas je pozdravil s krepkim nagovorom. Po odgovoru predsednika „Pisateljskemu društvu“ g. dr. Vošnjaka smo se napotili v trg. Vače so bile po neumornem trudu lokalnega odbora ta dan kar najbogateje okrašene s slavoloki, raznimi napisi, zastavami in mlaji; zlasti lepó je bil videti prostor okoli cerkve. O napovedanem času je prof. g. Tomo Zupan z lece obilo zbranemu ljudstvu govoril o slavnem rojaku njegovem. Na podlagi Koseskega verzov:

„Pusti svet, opravke svoje,
„Sursum corda“ v domu poje.
Mož pobožni, rajski svat;
Vse obrne v božjo slavo,
Mitra diči sveto glavo,
Papež piše: „Ljubi brat!“
Kadar grob nemilo zine,
Angelj čist na svetu mine —
Kdo je mar?
Ta pobožni korenine
Je slovenski oratar“ —

slavil je g. govornik v dovršeni propovedi Ravnikarja človeka, dobrotnika in škofa. Po propovedi je g. kanonik Karol Klun, zastopnik in pooblaščenec ljubljanskega knezoškofa in stolnega kapiteljna, daroval sv. mašo z asistencijo domačih in sosednjih gg. duhovnikov, peli pa so združeni litijsko-šmartin-

ski pevci, katere je vodil litijski nadučitelj g. Ravnikar. Ko se je bilo ljudstvo zbralo na trgu pred šolo, zapeli so góri navedeni pevci krasno Jenkovo „Molitev“, na to pa je bil slavnostni govor g. notarja, deželnega poslanca L. Svetca. Z živo besedo nam je g. govornik v prvem delu svojega govora slikal življenje slavljencevo, v drugem pa risal, kolike zasluge si je pridobil pokojni škof-pisatelj za razvoj jezika našega, opominjal, kako žalostni so bili tedanji časi za šole in urade, kako nerazvit jezik slovenski. Ako dandanašnji uživamo lepše čase ter je našemu jeziku odločeno dostojno mesto v rodni deželi, to je vsekakor zahvaljati one vrle možé, ki so krepko zastavili svoje peró, v gladkem poljudnem jeziku pisali knjige slovenske ter z besedo in dejanjem spešili razvoj naroda našega. Med temi možmi pokojni škof gotovo ni zadnji, in zagadel je vsekakor častno, da se mnogoštevilni čestilci njegovi danes toli živo spominjajo odličnega rojaka vaškega, čegar imé bode slovelo, dokler se bo oglašala beseda slovenska. — Krepka trikratna „Slava“ je po dovršenem govoru zadonela po trgu, združeni litijsko-šmartinski in „Slavčev“ zbor pa je zapel „Svoji k svojim“. Tudi vrli šentlamberško-zagorski pevci so se odzvali s krepko „Sokolsko“ ter pokazali izvežbanost, katera res zasluži javne pohvale. Po odpeti pesmi smo se odpravili k rojstveni hiši Ravnikarjevi. Ondu smo čuli litijsko-šmartinskih pevcev zbor „Spevajte Bogu“, na to pa je g. dr. Vošnjak, na kratko razloživši pomen tega dneva, razkril spominsko pločo, ki priča vedno in vsakomur, tujeu in domačinu, da se je v tej nizki hišici porodil eden prvih mož slovenskih — Ravnikar, ustanovitelj slovenske proze naše! Topiči so zagrmeli, zazvenel je združenih „Slavčev“ in litijsko-šmartinskih pevcev prelepi zbor „Slovanski brod“ in za njim šentlamberško-zagorskih „Zriunjski Frankopan“. Ves izprevod se je sedaj razvrstil po prejšnjem redu ter znova korakal po trgu. Na to smo šli obedovat v posamične gostilne; skupnega obeda namreč ni moglo biti radi nedostatnega prostora.

Pričela se je lepa prosta zabava; največ ljudstva se je seveda zbiralo pri pevcih, „Sokolih“ ljubljanskih in zagorskih, kakor tudi pri polnoštevilno došlem litijskem gasilnem društvu. Pri obedu je gosp. dr. Vošnjak nazdravil najmlajšemu „Sokolu“ slovenskemu, ustanovljenemu v dosihdob trdo nemškem Zagorji; starosta „Zagorskega Sokola“ g. Medved je odgovarjaje omenil, kako živo se zanima zagorsko prebivalstvo za to društvo, tako da šteje že sedaj nad 80 članov in je upati, da se skoro popne do prve stotine. Po krepki zdravici, katero je v imenu „Ljubljanskega Sokola“ izpregovoril gosp. Dragotin Hribar, odšli so šentlamberški pevci in zagorski „Sokoli“ domov, a tudi drugi smo se zajedno z Litijani jeli odpravljati v Litijo. Ondi se je pričela v gostilni na pošti prosta zabava, ljubljanski „Sokol“ pa je na trgu litijskem izborna kakor vselej proizvajal težavne produkcije.

Posloviti smo se morali naposled, ali odšli smo s prijetno zavestjo, da se je bila slavnost zvršila vsestranski lepó. Obžalovali smo samó, da nam zjutraj nebó ni bilo pokazalo milejšega lica, zakaj izvestno bi bila vdeležba neprimerno mnogoštevilnejša. Vrli lokalni odbor vaški pa se sme ponašati, da je navzlic raznim, zlasti krajevnim težkočam do cela zvršil svojo nalogo; istotako bodi čast vsem Vačanom, ki so storili, kar se je sploh dalo storiti ter na slavo prvemu rojaku svojemu prijazni svoj trg okrasili tako, da smo se morali res kar čuditi!

Volitve v Pazinu.

(Izvirni dopis.)

I „Slovenec“ poročal je svojim čitateljem o srečnem izidu volitev občinskih v Pazinu. Toda, ker so te volitve velike važnosti v boju Slavjanstva proti življu latinskemu v Istri, mislim, da ne bode odveč, ako nekoliko besedij izpregovorim o tem i za Slovence veselem dogodku.

Mesto Pazin leži v srecu „tužne Istre“ in je zaradi tega velike važnosti. Pred 40 leti je bilo v

LISTEK.

Vladika Matej Ravnikar v slovstvu slovenskem.

(Konec.)

Ravnikar je pomogel, da je Metelko tako naglo prišel iz Gorjan, kjer je bil leta 1814 za duhovnega pomočnika, v Ljubljano za stolnega kateheta, leta 1815 v duhovnišnico za hišnega gospodarja in duhovnega voditelja, in leta 1817 za slovenskega učitelja. Radi bi bili to službo nekateri naklonili Vodniku, toda bil je nekaj že v letih, nekaj pa še v zameri. In prav Ravnikar je menda naklonil Metelkoti k ustanovitvi nove abecede po pravilih Kopitarjevih. Oznanil jo je bil vsaj leta 1817 v „Zgodbah sv. pisma“ (IV. D. str. 324—325), in bilo je leta 1820, da so se v ta namen sošli na Dunaji Dobrovský, Kopitar, Ravnikar, Metelko, Kalister, Šlakar, — in posvetovali se o napravi jedinega slovenskega in celó občno-slovanskega pravopisa (vid. Življ. Ravnikarj. I. 1845).

Kako je pisal slovenski Ravnikar, je natanko razvideti n. pr. iz predgovora „Zgodbe sv. pis. d.

I. I. 1815“, kjer piše mej drugim o jeziku ali besedi:

„Če v kakšino besedo v teh bukvah zadenete, de je precej ne vuméste, nikar berž ne recite, de je izmišljena: poprašajte koga drugiga. Krajnske so vse, in tu ali tam po Krajnskem domá. Pač redka ktira je nova, pa lohka vuméti. Ves krajnski jezik bi mi obožali, ako bi nobena beseda v bukve ne sméla, če le v kaki vasi ni domača. Nektire beseda so bol po Gorenskem, druge po Dolenskim ali po Notrajskim v navadi. Zakaj bi mogla le Gorenska, Dolenska ali Notrajska obvelati? Nismo vsi Krajnci? Pa, reči po pravici, nisim jih besedi veliko jiskal né po Gorenskem né po Dolenskim, ampak po svojem sim pisal, kakor sim jih se nekadaj v svojinu kraju pastir še navučil. Torej pa tudi mislim, de me bote otroci in pastirji od vučenih veliko ból vumeli. Od otrók in mladenčov svojiga kraja sim si tega svést. Vi imate še bol nepokaženo Krajušino; vučeni radi Nemšino, Latinšino ali Láhovšino vmes brodiyo, in tudi clo krajnsko besedo tako po ptuje stavijo, de praviga Krajncea všesa bolé! Večidel pravijo po kmétih takim, de prevučeno govore. Drugim, ktiri se lepši Krajušine deržé, pravimo, de jo po domače povedó. Pa tudi med kmečkimi ljudmi je že veliko zbrodene Krajušine, in clo kmet se sča-

sama te kolobóce tako pervadi, de misli prav lepo povedati, če postavim namest: sim spoved opravil, reče, sim spoved dolj položil. Skorej bi ga vprašal, kam jo je položil, na tla ali pod klop? Ta kolobóca ves krajnski jezik obruzdá, in ga ptujim slovencom perostudi, in Krajncea po nedolžnim v zaničovanje spravi. In če pojde tako, nas bo tako deleč ta kolobóca perpravila, de ne bomo zadnič znali ne Krajuškiga ne Nemškiga. Vam na čast tedaj, ljubi moji mladi Krajnci! sim se tiste zbrodene Krajušine ogibal. Ne le mi Krajnci, šedeset milijonov ljudi govori slovenski jezik, in vsim pridejo naše bukve simtertje v roke, in gerdo je, jélite, če nam očitajo, de smo Krajnci vso besedo skazili? Torej vsaki pametni Krajnc more sam želeiti, de se v bukvah sej čista Krajušina perhrani. Res je scer, te moje bukve niso zavolo Krajušine, ampak zavolo lepiga navuka pisane. Pa, kdo nima raji, de se mu koščik tudi beliga kruha iz lepe rute po perilu, kakor iz vma-zane nagnusne cunje podá? Jélite, otroci! še jedli bi ga né? Ravno tako spakdrána beseda še taki lepi navuk, če vam né, pa drugim slovencom, perskúti. Ravno za to, ker le lepi navuk meni in vam le toljko per serci, tud mislim, de ga moremo v lepo, čedno besédo obleči.

Nektiriga izrečovanja pa tudi ne smem tajiti,

tem dosti čistemu mestu le malo i to jako siromašnih hišic; govorilo se je izključljivo hrvatski. Ko so častni očetje Frančiškani odprli gimnazijo in pa ko so se pomnožili uradniki, rastle je vidno Pazin. Gimnazija bila je nemška in ljudske šole popolnoma italijanske. Zato se ni čuditi, ako je obraz mesta v primerno kratkem času postal italijansk, tako celó, da je stranka italijanska smatrala in imenovala Pazin „trdnjavo italijansko“. Tudi politično društvo „Società politica istriana“ izbralo je večkrat omenjeno mesto za svoj sedež.

Videči rodoljubi, posebno pa rodoljubni duhovniki, kako pogibeljno dela poitalijančeni Pazin tudi na popolnoma hrvatsko okolico, začeli so buditi priprostega poljedelca. In Bog blagoslovi! je njih trud: pred tremi leti zmagala je stranka hrvatska in Pazin z vso okolico dobil je narodno zastopstvo. — Na vse zakonite in nezakonite načine trudili so se Italijani, da bi ovrgli volitev, a nij jim bilo mogoče. Nij jim ostalo drugega, kakor nada, da pridejo po treh letih zopet do krmila.

Narodna stranka pa je znala dobro porabiti težkim trudom dobljeno zmago. S svojim zmernim postopanjem in strogim redom dosegla je zaupanje od strani vlade, a z varčnim gospodarstvom in uljudnim ravnanjem prikupila se je kmetom. Res jih je verolomni načelnik ali župan nekoliko prekanil, toda tudi to težavo vedela je stranka premagati.

Prišlo je do novih volitev. Najprvo so bile volitve za ožji odbor, koji ima skrbeti za mesto in ožjo okolico. Te so izpale ugodno za narodno stranko. To je bilo dobro znamenje za volitve podobnih, koje so se vršile koncem junija in prve dni julija. Kmetje imajo sicer v tem času veliko dela, vendar so mnogobrojno po več ur daleč prihajali oddat svoje glasove za narodno stranko. Italijani videči, v koliki množini dohajajo poljedelci, vstrašili so se i sramotno odstopili od boja. Mej tem, ko so se vršile volitve za III. in II. razred, pripravljala se je stranka protivna na vse mogoče načine, da bi vsaj v I. razredu zmaga bila na njihovi strani. Sluteči, da bi jim utegnilo tudi tu izpodleteti, obrnili so se v Poreč po pomoč. Sam deželni glavar stari Campitelli podal se je v Trst k cesarskemu namestniku prosit, da bi on na kak način porabil svoj vpliv, da bi vsaj v I. razredu zmagali. Ne znam, kako je opravil v rumenej hiši v Trstu, a gotovo je, da je od tam prišel v Pazin k okrajnemu glavarju Simzigu. Seveda mu ni omenjeni gospod, koji je posebno radi lauskih volitev pri latinski stranki na slabem glasu, nobene pomoči obljubil, ker to je tudi njegova dolžnost. Kako se na svetu vse mašnje!

Na dan volitve 3. julija pokazal je načelnik Fabris, nesrečnega spomina, še jedenkrat svojo pravo barvo s tem, da je v komisijo za volitev I. razreda imenoval same zagrizene Italijane. Toda i to nij pomagalo; z večino 33 glasov zmagala je i v tem razredu stranka hrvatska. Ko so naši volilci z nekoliko „živio“! dali oduška veselju svojemu, razšli so se mirno na vse strani. Sploh se mora priznati, da so se kmetovalci vse dni volitve lepo in vzorno obnašali; skoraj da se nij niti poznalo, da so volitve, ker mesto nij prav nič izpremenilo svojega vsakdanjega lica.

de res po Krajnskimi ni kaj navadno, postavim, kadar pišem: te bukve zbravši bom kmalo druge dobil, namest reči: po tem, kadar bom te bukve zbral, bom kmalo druge dobil. Jurja življenje mi otévšiga bom z vsim preskrbel, namest reči: Jurja, ktiri mi je življenje otel, bom z vsim preskrbel. Andreju toljko hudiga prebivšimu se zdaj bolj godi, namesto reči: Andreju, ktiri je toljko hudiga prebil, se zdaj bolj godi. Take izrečovanja, pravim, res niso kaj zlo po Krajnskimi v navadi. Pa v duhu so krajnskiga jezika, tako govoré vsi drugi slovinci, tako so naši krajnski spredniki vsi govorili, kar se iz starih nekdanjih krajnskih bukev pokaže, takó je sveti Ciril pred devetimi vekmi ali devet sto letmi že pisal v našem jeziku. Tako govoré in pišejo še zdaj kmalo unkraj Štajerskiga. Tako so zadnji sploh začeli pisati tudi po Koroškimi in po Štajerskim; in povsod je to prav, zakaj bi le nam Krajncam ne bilo? Krajnska beseda se tako grozno lepo okrajša, in kar je še več vredno, je dobiček, de bomo sčasama tudi drugih slovincov bukve lohka umévali, in naše oni. Iz Pemskega, iz Duneja, od vsih krajev nas Krajnce hvalijo zavolo tega. Zakaj bol skrbé drugi slovinci za nas in naše besede lepoto, kakor mi sami za-se. Ni kaj lepo to, pa je res. Pa zmiraj ne smé biti taka. Vsaki narod, kadar se začne nekoljko otesávati, začne to per svoji

Ako letošnje volitve primerjamo z onimi leta 1886., vidimo velik napredek pri naši stranki. Vesela zmaga v Pazinu pokazala je ne samo Istri, nego celi državi, da gré Slovan v „tužni“ Istri na dan. I na Dunaju bodo po malem prišli do izpoznanja, da je Istra po svoji večini slovanska in da je ta večina odlično lojalna, in zaradi tega je naloga vsakega pravega avstrijskega državnika, da jo podpira, a ne zatira, kakor se je do sedaj žalibog večkrat storilo.

Ideja pa slovanska, koja je že nekoliko odkrila zagrnjeni obraz tužne Istre: naj živi, raste, cvete!

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. julija.

Notranje dežele.

Deželnozborske volitve. Solnograški deželni zbor šteje z virilnim glasom knezo-nadžkova 28 poslancev. Po zadnjih volitvah je deset katoliških konservativcev, 10 liberalcev in 6 nemških konservativcev ali Lienbacherjevih pristašev. Lienbacher je namreč v veleposestvu prodril s svojimi kandidati. Tako bode Lienbacherjeva stranka jeziček na tehtnici v deželnem zboru.

Kálnoky in Capriotti. „Neue Freie Presse“ poroča, da se avstrijski in nemški vnauji minister snideta v drugi polovici avgusta. Kraj shoda še ni določen.

Vnanje države.

Srbija. Koncem preteklega meseca se je osnovalo v Belem Gradu društvo „Velika Srbija“ in sicer v spomin Kačanskega, ki je bil prvič izdal l. 1887. istotako imenovani list, namreč „Velika Srbija“, glasilo društva, ki se je zdaj osnovalo: Namen temu društvu je širiti složne misli med vsemi Srbi, pobijati tuji vpliv in podpirati vse trpeče brate. Te svoje namene bo pospeševalo s knjigami, časniki, veselicami in predavanjem. Število društvenikov jako narašča, kajti v jednom tednu se je pomnožilo za 600 udov. Nemški listi že trdijo, da je omenjeno društvo naperjeno le proti Avstriji. To pa sklepajo posebno iz tega, ker se je osnovalo baš v teh nekaj napetih razmerah med Avstrijo in Srbijo. Upati pa je, da to društvo ne bo gojilo protiaustrijskih namenov, temveč bo vzelo v svoj delokrog druge lepše zmotre, t. j. prosveto in blagostanje narodovo.

Bolgarija. Iz Sofije se poroča listom: Še pred svojim odpotovanjem v Avstrijo je skušal princ Ferdinand vstvariti boljše razmere med vlado in bolgarskim metropolitom. V ta namen se je bil podal princ v Varno, da bi bil tam pri službi božji, katero je imel tamošnji metropolit opraviti. Ko je pa ta slišal, da pride princ Ferdinand v Varno, podal se je takoj na pot v Šumlo, umaknil se Ferdinandu, in službo božjo je moral opraviti nižji duhovnik. Če je pa prosila bolgarska vlada metropolita, naj pride v Sofijo ali k sejam sinode v Ruščuk, izgovarjal se je vedno, da je bolehav ter mu je nemogoče iti iz Varne. No, zdaj je bil pa nakrat zdrav in je šel lahko v Šumlo. Ko je princ Ferdinand to slišal, šel je k službi božji, toda v grško cerkev, kjer je opravljal helenski metropolit sveto službo. Po končani službi božji nagovoril in pozdravil je imenovani grški metropolit princea ter ga zahvalil, da je počastil njegovo cerkev z obiskom. Konečno pa ga je poprosil, da naj bode naklonjen grško-pravoslavnim cerkvenim občinam v Bolgariji. — Ta dogodek je dal povod ostremu članku v „Svobodi“, v katerem obsoja obnašanje bolgarskega metropolita,

ter pristavi naravnost, da naj ga bolgarska vlada ne priznava več za vrhovnega poglavarja bolgarske cerkve, ker se je tako nedostojno obnašal do nje.

Rusija. O obsodbi ruskih anarhistov v Parizu piše petersburški „Svět“: Pri tej priložnosti je pokazalo francosko sodišče največjo nepristranost in oštrost proti sovražniku vsakega državnega in socialnega reda. Omenjena sodba je pa tudi ugodila povsem vsej Franciji ter kaže svojo dozorelost v politiki in naklonjenost do Rusije. Sovražniki Rusiji in narodu ruskemu bodo baš iz tega vzroka postali tudi Franciji sovražniki. Lahko opomnimo, da je obsodba pariškega sodišča zadovolila povsem tudi javno rusko mnenje. Kako se je izpremenila Francija! Še ni prav dolgo temu, ko so pretili anarhisti pogubo društvenemu redu pod francoskim varstvom, in danes postopa ista država najostreje proti omenjenim kalilec javnega mira in reda. Ta obsodba pa ima poleg svoje teoretične važnosti še druge prednosti. Prvič ne bodo mogli dlje časa pogubljivi in nevarni elementi, kakor so bili zgoraj imenovani rogovileži, nadaljevati svojega zločinskega dejanja in drugič bo imenovana sodba ostro svarilo vsem drugim sovražnikom države in javnega mira. Ponavljamo še enkrat, da je ta obsodba, vsekako energičen korak francoske vlade, mnogo tesneje zvezala Francijo in Rusijo v prijatelstvu.

Italija. Rimski dopisovalec „Berl. Tagbl.“ se je pogovarjal z italijanskim finančnim ministrom, ter poroča tako-le: „Crispi je omenil nedavno v senatu, če tudi je mir začasno zagotovljen, vendar se vojna lahko uname danes ali jutri. Ali bi mogle italijanske finance zdržati vojne troške?“ Na to minister: „Vsekako, če tudi bi končala vojna naše finance. Sieer menim, da ne bode še tako kmalu, če bi pa prišlo do tega, vedó dobro naši zavezniki, da bi storili mi svojo dolžnost ter ostali zvesti trodržavni zvezi. Kar se vzhoda tiče, menim, da ni tam evropski mir v nikaki nevarnosti. Tudi ne verujem, da ste sklenili Rusija in Francija prijateljsko vez. To so gola sumničenja brez vsakih razlogov.“ Dopisnik: „Kaj meni Vaša vzvišenost o Crispijevi vladi?“ Minister: „Vlada Crispijeva bode zmagala z veliko večino pri volitvah; to se ne dá tajiti. Vsekako pojde vlada tudi za naprej po sedanjem potu in se ne bode več družila z desnico, ki prav za prav več ne obstaja.“ Konečno je opomnil minister z ozirom na brezuspešno kupčijsko pegajanje s Francijo: „To nima nikakega pomena, mi tudi lahko shajamo brez Francije.“

Nemčija. Odkar je končal nemški državni zbor svoje delovanje, govori se pri javnih razpravah največ o nemško-angleškem sporazumenju. Kar se tiče te pogodbe, lahko se reče, da je Anglija na boljšem, kakor Nemčija, posebno gledé na ozemlje in na materialni prid. Helgolandski otok je važen za Nemčijo le zato, ker že takorekoč po naravi k njej pripada in bi ji bil v boji s Francijo prevelikega pomena. „Pol. Frag.“ pišejo nadalje o tej pogodbi: A to ni še vse, kar je pri tem Nemčija dobila. Mnogo večje vrednosti je sporazumenje in prijateljstvo med sorodnima državama, ki je nastalo iz zgoraj imenovane nemško-angleške pogodbe. To prijateljstvo pa ni važno le za Nemčijo, temveč za vso Evropo. Kaj je par tisoč kvadratnih milj, katere je prepustila Nemčija Angliji v primeri z moralčno podporo, ki jej je zagotovljena od Anglije? Ali ni mnogo bolje, zagotoviti mir v Evropi, kakor tam v oddaljeni Afriki zahtevati ozemlje in s tem Anglijo, vsekako važno zaveznico, pehati od sebe? S tega stališča moramo imenovati pogodbo za Nemčijo popolnoma jednako; kajti, kar izgubi nemška država v Afriki, dobi v Evropi na svoji veljavi, dočim je pokroviteljstvo angleške vlade nad znanim vzhodno-afriškim ozemljem velike važnosti za njeno naselbinsko politiko.

domači besedi, de jo očédi. Ako tedaj tudi mi tako storimo, ktiri pametni Krajnc bo marnje delal? Tega braniti se pravi Krajnce v nič tlačiti, in pot jim do véči vuma zapérati. Mene tega Bog vári! Ne le vam, otroci in mladenči! ampak tudi odraslim Krajncam sim hotel to povedati (str. III—VIII).“

Koj po vladi francoski ter žalostni osodi Vodnikov tako krasna pa ponosna beseda! Po njem se je ravnal Metelko s svojimi tovarši in učenci, in kakor so prej prehudo nemškutarili, tako so odslej jeli preveč trebiti in slovenariti. In na to méri Prešernova „Nova pisarija“ v Čbelici (II, 30—37) na pr.: „Če hočeš kaj veljati, pisar; besed se ptujih bôj, ko hud'ga vraga; debelo po gorjansko jo zaroči; tri leta idi v rotarske Aténe; med pastirje, kmete, sredi kozarjev; kar v bukvah je natisnjeniga, upije, to, bratec, med učene gre lingviste, in priča od jezika lepотиje; Slovenci bodo brali bukve čiste, častili pozni bodo nas narodi itd.“ In z ozirom na malo navadne deležnike spustil je Prešern (Čbel. III, 19.) Ravnikarju sršena — češ — poptujévavcu: „Gorjancov naših jezik poptujévávši — Si kriv, de kolne Krajnc molitve bravši!“

„Trotz dieser Ausstellung.“ — pisal je pa učeni Mat. Čop (r. l. 1797, u. 1835) v že omenjenem delu), — „kann nicht geläugnet werden, dass, wenn

die Bildung der krainischen Schriftsprache hinsichtlich der grammatischen Richtigkeit und lexicalischen Reinheit seit einigen Jahren bedeutende Fortschritte gemacht hat, man dieses, nebst Kopitar und Vodnik, vorzüglich Hrn. Ravnikar und seinen Nachfolgern, unter denen sich durch Sprachgediegenheit vorzüglich der Prof. Metelko und die Hrn. Potočnik und Zalokar auszeichnen, und der von jenem erwirkten slowenischen Lehrkanzel in Laibach zu verdanken habe. Thatsache ist es, dass beinahe alle seit den letzten 15 Jahren in Krain erschienenen Bücher in sprachlicher Hinsicht die besten der früheren Periode bedeutend übertreffen. Uebertreibungen, wenn sie wirklich irgendwo stattfanden, wird am besten die Zeit selbst ermässigen. (P. J. Šafarjks Gesch. der südslaw. Lit. pg. 38).“

To se je res tudi zgodilo in „Te duce sermo viget patrius, ante rudis“ — so leta 1827 v slovó pri odhodu iz Ljubljane v latinski žalostinki Ravnikarju spričevali modroslovni učenci njegovi. In kakor Janežič v svojih slovnica, tako kaže tudi Miklošič vzorno pisavo Ravnikarjevo Slovincem, naj jo posnemajo. — Iz tega je že razvidno, kolike pomenbe nam je Ravnikar v slovenskem slovstvu.

Istinič.

Turčija. Hudó je imeti slabega sosa, a še huje slabega gospodarja. To čutijo posebno Bolgari, ki bi naredili radi svoje cerkvene zadeve popolnoma nezasvisne od Carjigrada. Kneževina je v tem oziru sicer nezasvisna od Turčije, a zavisni so njeni verniki, živeči na turških tleh. V tem zmislu se je obrnil grški eksarh do turške vlade, in kakor se govori, ne brez vsega vspeha. Ko ste se oglasili na to srbska in grška vlada, da naj Turčija ne ugodí v tem slučaju Bolgariji, opomnil je veliki vezir, da nimate omenjeni državi nobene pravice vtikati se v razmere v Turčiji živečih Bolgarov. Ta izjava je še bolj ukrepila v nadi Bolgare in objednem neki zelo užalila in razdražila grške v Carjigradu živeče kroge.

Izvirni dopisi.

Iz Prage, dné 10. julija. (Volitev nemškega zastopnika v deželni šolski svet. — Razno.) Najboljši odgovor mesta Prage na nečuvno rogoviljenje nemških listov proti nameravanemu imenovanju poslanca g. prof. Heinricha v češki deželni šolski svet je bila včerajšnja volitev; poslanec ravnatelj J. Heinrich izvoljen je bil s 54 od 58 oddanih glasov in dr. Srb (češki zastopnik) z 59 od 60 glasov. Pred volitvijo spregovoril je g. dr. Milde nastopno: „Omeniti moram še jedno zadevo, in ta je nečuvno in neosnovano zabavljanje gledé ukrepa mestnega starejšinstva o kandidaturi nemškega zastopnika v deželni šolski svet, zabavljanje od nemške strani, kakeršno je med olikanimi ljudmi skoro nemogoče. O teh napadih nečem dalje govoriti. Skleneno je bilo, da se voli za češkega zastopnika praškega mesta v deželni šolski svet dr. Vladimir Srb in za nemškega zastopnika državni poslanec Heinrich, in s tem praško mesto izvršuje samo po zakonu njemu zagotovljeno pravo. Nihče ni opravičen komu, ako se poslužuje po zakonu osigurane pravice svoje, česa radi tega očitati. V zakonu tudi ni nikjer določeno, da mora nemški zastopnik mesta Prage v deželnem šolskem svetu biti nemški nacionalist ali liberalist. Kar se od njega zahteva, je to, da je poštenjak, veščak v šolstvu in da je nemške narodnosti. Poslanec Heinrich zadošča vsem tem zahtevam in v tem oziru se mu tudi ne očita ničesar. Očita se samo nam, ker ne volimo po željah onih, koji se smatrajo za jedino opravičene zastopnike nemštva na Češkem. Kdor je pošten Nemec, ne strinja se z njimi; v tem oziru se sklicujem na nemško konservativno stranko. S to volitvijo nečemo razžaliti nemškega naroda in nemške narodnosti, kojoj čislamo; da bi nam pa tu kdo veleval, kako moramo izvrševati svoja prava, to se — dal Bog — nikoli ne bode zgodilo! (Burno odobravanje in ploskanje.) Še jedno stvar moram poudarjati. Mi tu ne volimo zastopnika narodnosti, temveč zastopnika kraljevskega stolnega mesta Prage; da bi izvolili gospode, ki čisto tej Pragi še lepega imena ne vedó, tega nihče ne more pričakovati od nas in tega tudi nikoli ne učinimo.“ (Burno odobravanje.)

Z volitvijo g. Jos. Heinricha je dostojno spregovorilo mesto naše na izzivljajoče surove napade nemško-židovskih listov!

Čehi kot dobri katoličani so gotovo povsem pravični nasproti nemškim manjšinam in mirno prenašajo neosnovana očitavanja proti stolnemu mestu. Tukajšnja „Bohemia“ nazivlje to volitev: napovedanje vojne praškega občinskega zastopništva — češko-nemški spravi! To je kakor pest na oko!

Istina je, da poslanec in vodja g. Heinrich ni bil simpatičen Nemcem na Češkem, to je onim Nemcem, kojih idejal je centralizem z vsemi posledicami. Pri volitvi v državni zbor porazil je nemškega nacionalca, in to je bil prvi njegov greh. V državnem zboru govoril je vedno z največjo simpatijo o Čehih, vsled česar so ga ljuto napadali nemški poslanci iz Češke. Strankarska nadutost in strast rojakov njegovih se je bolj obračala proti njemu, nego proti Čehom. Še v dobrem spominu so izgreli v državnem zboru zoper njega, ko so ga Nemci iz Češke napadali s psovskami „odpadnik“ in „renegat“. Omenjeno bodi, da je mati njegova rojena Čehinja. In poslanec Knotz bil je celó aprila l. 1886. pozvan od vse zbornice k redu, ker je napadal poslanca Heinricha.

Vprašanje je, more li odločevati simpatija ali antipatija, ako se namešča strokovnjak? In tak strokovnjak je prof. Heinrich v svojem poklicu. Da je odličan veščak v šolstvu, to priznavajo vsi njegovi protivniki, in da je tudi poštenjak, ki se ravna po svojem prepričanju, in da bi tega ne imel, mož bi lahko igral odlično ulogo med svojimi rojaki.

Cudni so ti naši Nemci in zlasti njih miroljubnost. Oni poznajo našo golobjo nprav, in baš to hoté izkoriščati zá-se pri vsaki priliki. Kedar hoté od Čehov novih koncesij, vselej iskarijotski poukazujejo na januarijevo spravo, rekoč: Zdaj po spravi nam morate pokazati svojo miroljubnost!

Toda sami to miroljubnost čudno umevajo in tolmačijo. Tam, kjer mogó deliti s Čehi njihove pravice ali kjer so v manjšini, poudarjajo sicer miroljubnost, ali kjer so v večini, kažejo nam zobé — kakor je pri vas na Slovenskem! Takó so v Češki Lipi spravili ob kruh češke rokodelce, ker se le-ti priznavajo k svoji narodnosti. V Mostu (Brüx) nečejó trpeti še češkega napisa na nagrobnem spomeniku, pod kojim počiva člen ondotnega „Sokola“. V Trutnovem je njih gásló: Spodimo češke uradnike! V namešanih krajih volijo v okrajne šolske svete za češke šole odločne neprijatelje češke narodnosti — zato pa hoté v Pragi zaukazovati, naj se varuje njihova prenapeta občutljivost! Kraljevska Praga je konečno spregovorila možato, da brani svojo dostojnost; volitev njena je najboljši odgovor na huronsko kričanje fakijskih Indijanov. Drugi zastopnik mesta Prage v deželnem šolskem svetu je in ostati mora: samo miren in pošten Nemec!

Bralno društvo nemških velikošolcev sklenilo je pred nekoliko dnevi iz društvene blagajnice podariti 1000 mark v korist zakladu za zgradnjo spomenika — knezu Bismarcku! Takoj na to je bil pozvan predsednik društva — zóve se Tomashek — k policijskemu ravnatelju Stejskalu. Slednji dé predsedniku, da bode društvo takoj razpuščeno, ako se ne razveljavi ta ukrep. Ako se pomisli, da je knez Bismarck povsem politična oseba, imel bode lep pojem o nemški lojalnosti nemške mladine, koja ima svoje gnezdo v stolnem mestu češkega kraljestva.

Priprave k deželni jubilejni izložbi leta 1891. lepo napredujejo, istotako priglasitve. Med drugimi tvrdkami pripravljá svetoznana češka izdelovalnica zlatih, srebrnih in cerkvenih posod, predmetov itd. g. A. Kettnerja na Kralj. Vinogradih (Praga) zanimiv zgodovinski spominek: strogo posneto barokno monštranco iz prejšnjega stoletja, koja se nahaja v loretanski zakladnici na Mali strani, znana pod imenom „briljantova monštranca“; izgotovljena bode v istiniti velikosti in okrašena z več tisoči briljantnih imitacij ter tehta več kilogramov. Dotična tvrdka izložila bode dalje po načrtu prof. Mockra krasno izgotovljeno in dragoceno gotično monštranco, namenjeno za novo vinogradske cerkev sv. Ljudmile.

Dnevne novice.

(Družba sv. Cirila in Metoda) je te dni izdala V. zvezek svoje knjižnice pod naslovom „Tržaškoproski škof Matej Ravnikar, slavni pisatelj in pedagog slovenski. V spomin razkritja spomeniške plošče, v 13. dan julija 1890. l. v njegovi rojstveni hiši na Vačah, slovenski mladini poklonil Jernej Ravnikar, slovenski učitelj“. Knjižica ima na čelu podobo Ravnikarjevo z njegovim podpisom in obseza 31 strani. Gospod pisatelj je kaj spretno in v lepem jeziku opisal v tej knjižici življenje in delovanje blagega slovenskega škofa, pisatelja in pedagoga. Cena knjižici je 10 kr., 100 izvodov vkupe 8 glđ.

(Na c. kr. učiteljski pripravnici) v Ljubljani delalo je zrelostne izpite 15 učencev četrtega razreda. Od teh je jeden naredil izpite z odliko, 8 povoljno, 4 bodo ponavljali izpite, 2 pa četrto leto. V ostalih treh letih je bilo 59 učencev, od katerih je 40 sposobnih za višje razrede. Na deški vadnici je bilo 116 učencev; od teh je 37 dobilo prav dobre, 72 pa dobre rede. Od dveh kandidatinj je jedna naredila zrelostni izpit, druga ne. Na ženskem oddelku je bilo 86 učenk; od teh je 75 sposobnih za višje razrede. Na dekliški vadnici je od 126 deklic dobilo 37 prav dobre, 78 dobre rede.

(Novo sv. mašo) bo daroval g. Eduard Kosobud 20. julija ob 10. uri v Radovljici in g. Josip Debevec 27. julija ob 9. uri v Bégunjah pri Cerknici, ne v Ljubljani.

(Poskušen samomor.) Danes popoldne ob 1/3. uro je skočil iz 2. nadstropja gosp. Benedikta hiše na Starem trgu neki učiteljski pripravnik v Ljubljano z namenom, da bi se usmrtil. Potegnili so ga iz vode, ne da bi bil vidno in nevarno poškodovan. Bil je golorok in bos. Slabi redi so bili bajé povod poskušemu samomoru.

(Vsprejemno preskušnjo) za I. šolo gimnazijsko je delalo 166 učencev, izmed katerih sta v nemškem razredu odklonjena dva, v slovenskih pa jih je propalo pet. Potrjenih je zdaj nemških 26, slovenskih pa 133. Za druge bo vsprejemna preskušnja 16. in 17. septembra. Nekateri so se že sedaj vpisali v nižjo gimnazijo. — Razun g. Lud. Lederhasa je tudi g. Josip Šorn prvi učitelj postal na višji gimnaziji ljubljanski.

(Z Unca) se nam poroča: Minoli mesec sta brata Zupana iz Kamne Gorice postavila pri nas nove orglje. Akoravno je kor pičle tri metre visok, vendar sta dobila prostora, ker sta meh spravila v orglje. Podobe so lične, vnanost prijetna, registrov imajo orglje osem pevajočih in štiri pomožne. Glas orgelj je tako močan, da bi zadoščal tudi za večjo cerkev. Cena je primerno nizka. Ljudje so zadovoljni, ker delo bratov Zupanov je priporočila vredno.

(Postojina in okolica.) Tako se zove album, ki obseza 38 lično izvršenih podob Postojine, podzemeljskih čudes in okolice. Ukusno vezana knjižica velja 70 kr. Posamezne podobe imajo nemška, slovenska in laška imena.

(Goriško realko) je obiskovalo letos 218 učencev, in sicer 55 Slovencev, 122 Italijanov, 39 Nemcev in dve druge narodnosti.

(Razpisane) so učiteljske službe: V Rudniku pri Ljubljani, v Prežganju pri Litiji, drugo mesto v Vremu in drugo mesto v Sentjurju pri Kranju.

(Jedenindvajseti občni zbor prostovoljnega gasilnega društva ljubljanskega.) [Konec.] Naposled pravi stotnik Doberlet, da so njegovi dnevi šteti, postaral se je in ako še izvoljen ostane na čelu gasilnega društva, prevzel bo težavni posel le z ozirom na to, ker je preverjen, da ga bodo mlajše izvrstne moči podpirale. V to, zakliče, naj Bog pomaga! Zbovalci pritrde navdušeno. Župan Grasselli je v daljšem, izvrstnem, neprenehoma z „živio“-klici odobravanem govoru odgovarjal na zahvalo stotnika in dvajsetletno človekoljubno delovanje prostovoljnega gasilnega društva slavil res v srca segajočih besedah. Odzivajoč se zahvali mestni zbor za napravo vodovoda, pravi, da bode prostovoljni gasilci sedaj, kar Bog obvaruj, tudi v največji nevarnosti ognja šli na delo, gotovi vspeha, da ukroté sovražnika in obvarujejo someščanom premoženje in življenje. Potem pravi župan, da je pač častno delati dolgih dvajset let na korist someščanom poleg svojih mnogobrojnih opravil, ne da bi iste k tem silila kaka postava ali druge zaveze. Pač s ponosom sme gasilno društvo gledati na svoje veterane, mej katerimi je stotnik Doberlet sam. Njegova železna volja upognila je vse težave, da je društvo tako lepo uspevalo. Zahvaljuje ga župan za njegov veliki dosednji trud v prid meščanstva ljubljanskega in, ako je tudi stotnik Doberlet naglašal, da so šteti njegovi dnevi, vendar ne dvomi župan, da ga njegova trdna narava, ko danes načeluje gasilnemu društvu še kot orjak, bode društvu ohranila še dolgo na čelu in da mu bode posvetil še nadalje svoje moči in svojo izredno izkušnost. Prisrčno bi župana veselilo, da stotnik Doberlet praznuje na čelu gasilnega društva še lepši praznik ko današnji, namreč 25letnico obstanka društva. (Dobro! Živio!) Potem čestita g. župan izvrstnima namestnikoma g. Ahčin-u in g. Šantel-nu in ju zahvaljuje za delovanje mestu v korist; tudi izreka zahvalo g. Rüttingu, zapisničarju društva od začetka. Konečno pa izreka župan nado, da bode do 25letnice društva izpolnila se tudi želja društva, da dobi lastni dom, kar doslej ni bilo zaradi pomanjkanja pripravnega prostora mogoče; veselilo ga bode, ako bode društvo praznovalo 25letnico v svoji hiši. („Živio“- in „dobro“-klici.) — Ko je stotnik Doberlet odgovoril na zahvalo g. župana, izročil je g. Rütting-u častno sekirico v imenu društva in prijavil, da istotako danes zadržani g. Dreise, ki deluje že 16 let v društvu, dobi enako odlikovanje. G. Rütting se zahvali na veliki časti in pravi, da je storil zgolj svojo dolžnost in da se bode trudil i nadalje posvetiti društvu svoje najboljše moči. — Blagajniško poročilo kaže, da je imelo prostovoljno gasilno društvo 2853 glđ. 21 kr. prejemkov in le 69 glđ. 63 kr. manj izdatkov. Podporniška zaklada je imela 1724 gl. 10 kr. prejemkov, 1372 glđ. 70 kr. izdatkov, torej prebitka 351 glđ. 40 kr. Računi pregledani se odobré. Z vsklikom se izvoli g. Doberlet zopet stotnikom, na kar stori obljubo v roko županovo, kateri med „živio“-klici društvenikov potem zapusti zborovanje. Po listkih se izvolijo za poveljnika oddelkov: Ahčin, Šantel in Gerber. Za njih namest-

nike: Bitene, Kavčič in Stritzl, zapisnikarjem: Dreise. Zaupni možje so: Hinterlechner, Coriari in Jordan; pregledovalci: Kalmus, Zirnstein in Dimic. Ob 12. uri bilo je zborovanje končano.

Raznoterosti.

— Lojalni župan. V Belgiji so toplice po imenu Spa. Tu sem je prišla zadnje dni belgijska kraljica Henriette s svojo hčerko Klementino. Kraljica ima seboj nekaj priljubljenih psičkov. Ko je bila še v Bruselji, morali so nositi na gobeih torbe, ker je bil pasji kontumac. Prišedši pa v imenovane toplice je vprašala po svojem slugi tamošnjega župana, ali je tudi tukaj pasja bolezen, da morajo nositi psi torbe. In čez dobro uro je vže bobnal mestni bobnar po ulicah, da ne sme biti znanprej noben pes več brez torbe. Ko se je šla kraljica zvečer sprehajati, zapazila je v svoje največje začudenje, da nosijo vsi tamošnji psi torbe na gobeih. Še tistega večera je bil povabljen župan k dvornemu obedu, pri katerem so se razumeli, kaj in kako. Ko so se tamošnji prebivalci družega jutra vzbudili, bobnal je zopet bobnar ter naznanjal, da ni več pasjega kontumaca. Da je bilo to povod smeju in smešnicam pri dvoru, kakor med občinstvom, razume se samo ob sebi.

— 700 ljudi utonilo. Iz Bombayja se 9. t. m. poroča listom: V mestu Muscat je razgrajal strašen vihar, ki je provzročil velike povodnji. Mnogo hiš se je sesulo v valovju in utonilo 700 oseb.

— Sibirija ima izredno bogate rudnike. V vzhodnem Uralu se pridobiva baker kupoma takoj pod zemljo. Zlata se pridela 80 do 85 milijonov mark vsako leto. Srebro se nahaja posebno v Altaji in Transbaikalu. Železa, svinca, živega srebra in platine se izkoplje na leto za 10 milijonov mark. Vrh tega ima neizmerne in neizcrpne zaklade grafit in premoga. Resničen je stavek: Rusija je dežela prihodnosti.

— Kraljestvo za konja. Ogerska vlada je vojvodi Portlandskemu ponujala za žrebca Donovan 15.000 funtov, to je nad 180.000 gld. Vojvoda pa je odgovoril, da ga ne dá za celo Ogersko.

— V Balonu poročena. V Lovelu sta bila dné 4. t. m. poročena v balonu Charles Howel in Charlotte E. Anderson v pričó 10.000 gledalcev. Med poroko so držala sidra balon, da se ni vzdignil k višku. Ko ju je duhovnik poročil, izstopil je iz balona in za njim so stopili na zemljo poročne pričé in družice. Ženin, spreten zrakoplovec, je na to spregovoril: „K višku!“ Vrví, ki so držale balon, so prerežali in balon je splaval v sinje višave z ženinom in nevesto, za katerima je gledala strmeča množica, dokler se jej ni izgubil balon izpred očíj.

— Ni razumel. „Ali ne veste očka, da ne bi smel svinjak tako blizu hiše biti?“ — „Zakaj ne, gospod zdravnik?“ — „Ker je nezdravo!“ — „To pa že ne, gospod zdravnik; moj prešiček ni bil še nikoli le jedno uro bolan.“

— Strašno smrt je storil zrakoplovec Cölia v Palermu. Iz svojega balona je padel na tamošnjo cerkev in mrtev obležal.

— Scegedinsko nabrežje. Kakor poročajo budimpeštanski listi, pokazale so se zopet poke na nabrežji v Scegedinu. Tisa izpodjeda breg, četudi so zavarovali breg s 4000 kubičnih metrov kamna. Na povelje poljedelskega ministra je preiskoval tehniški svetnik Münzberger omenjeno obrežje, in pokazalo se je, da bo treba še 30.000 kubičnih metrov kamena v zavarovanje brega proti Tisi. To delo bo zahtevalo precejšnjo svoto, namreč 100.000 gld. Delo se prične dné 15. t. m. in se bo nujno izvršilo.

Telegrami.

Dunaj, 15. julija. Uradni list je objavil postavo o premembah finančne postave za l. 1889., postavo o podporah za srednje šole, o popravah l. 1889. vsled povodnji poškodovanih zgradb na Tirolskem, ministersko naredbo o prepovedi uvožnja cunj iz Egipta zaradi kužne bolezni.

Gostin, 14. julija. Nocoj po noči je pobelil sneg.

Budimpešta, 15. julija. Vsi današnji listi proslavljajo današnjo poroko nadvojvodinje Marjete. Od ranega jutra hodi na tisoče ljudstva na Jurijev trg, ki je krasno ozaljšan; na mnogih hišah so zastave. Opoldne je bila poroka nadvojvodinje Marjete s knezom Albertom Thurn-Taxis. Navzočnih je bilo več nadvojvod.

Belgrad, 14. julija. Danes je izšla prva številka lista „Videlo“ z izjavo vodstva naprednjaške stranke, da zopet stopi v javnost.

Novi Jork, 14. julija. Vihar v St. Pavlu je naredil mnogo škode. Več sto ljudi je mrtvih.

Umrli so:

13. julija. Henrik Šwingshakl, hišni posestnik, 42 let, Kolodvorske ulice 30, degeneracija jeter in obisti. — Antonija Potrebuejš, gostija, 17 let, Gospodске ulice 18, edem na možganih. — Marija Jušič, šivilja, 28 let, Stari trg 22, jetika.

V bolnišnici:

12. julija. Cecilija Vozu, krojačeva hči, 6 let, catarrhus intestinalis. — Marija Ihan, gostija, 78 let, marasmus. — Alojzij Blaž, lončar, 25 let, jetika.

13. julija. Jurij Gregorač, gosti, 70 let, jetika. — Jožef Rigler, gosti, 58 let, umirajoč prinesen.

V vojaški bolnišnici:

13. julija. Martin Kramperšek, vojak, 22 let, vsled vročinske bolezni.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	736.8	13.6	sl. szap.	oblačno	
14. 2. u. pop.	736.7	19.6	brezv.		0.00
9. u. zveč.	738.6	15.0	sl. svzh.	jasno	

Srednja temperatura 16.1° za 2.9° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

15. julija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88 gld. 35 kr.
Srebrna „ 5 1/2 „ 100 „ 16% „	89 „ 15 „
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109 „ 50 „
Papirna renta, davka prosta	101 „ 15 „
Akcije avstr.-ogerske banke	985 „ — „
Kreditne akcije	304 „ — „
London	116 „ 90 „
Srebro	— „ — „
Francoški napoleond.	9 „ 27 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 53 „
Nemške marke	57 „ 15 „

Pošteno in zanesljivo

kuharico

vsprejme takoj v službo neoženjen nadučitelj na deželi.

Ponudbe vsprejema gosp. A. Ambrož na Rakeku (Notranjsko). (1)

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporočá
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Premija na svetovni razstavi v Londonu 1862, Parizu 1867, Dunaji 1873, Parizu 1878.

Klavirji na obroke za na deželo
salonski krilasti klavir, pianine (52-17)

iz tovarne svetovno znane tvrdke (Gottfried Cramer) — Wilh. Mayer na Dunaji za 380 gld., 400 gld., 450 gld., 500 gld., 550 gld., 600 gld., 650 gld., pianine za 350 gld. do 600 gld.

Klavirji družih tvrdk za 280 do 350 gld.

Izposojilo klavirjev za na deželo pod najugodnejšimi pogoji.

Prodajalnica in posojilnica klavirjev A. Thierfelder, Dunaj, VII., Burggasse 71.

Sargove glicerinske specijalitete.

Odkar sta izumila glicerinske specijalitete F. A. Sarg in Karol Sarg, rabi jih Njeno Veličastvo cesarica in drugi udje cesarske naše rodovine kakor tudi mnoge tuje knežje rodovine. Te specijalitete priporočajo: prof. baron Liebig, prof. pl. Hebra, pl. Zeissl, cesarski svetnik pl. Scherzer itd. itd., dvorna zobozdravnika Thomas na Dunaji in Meister v Gothi itd.

Glicerinsko milo, pravo, neponarejeno v papirji 60 kr., v škatljici 65 kr., v deščicah po 3 koščke vkupe 90 kr., v škatljici po 3 koščke 60 kr.

Medeno glicerinsko milo v zavitku po 3 koščke 60 „

Tekoče glicerinsko milo v steklenici 65 „

(Najboljše sredstvo za razkave roke in nečisto polt.)

Glicerinska ustna krema v steklenici 50 „

Glikoblastol (sredstvo za lepe lase in odstranjenje lišajev itd.) v steklenici gld 1 —

Toaletno karbol-glicerinsko milo v zavitku po 3 koščki 1.20 „

KALODONT, glicerinska zobna krema po —.35 „

(Izvrstno sredstvo za lepe svitle zobe.)

F. A. Sargov sin & comp., c. in kr. zalagatelj na Dunaji.

Dobiva se v vseh lekarnah in parfumerijah. — V Ljubljani pri lekarnarjih Ludoviku Greclju, Vilji Mayerju, Gabr. Piccoliju, Iv. Svobodi, pl. Trnkoczyju, dalje pri C. Karingerju, Josipu Kordinu, Petru Lassniku, M. F. Suppanu in Antonu Krisperju. (20—19)

Srečke dunajske razstave à 1 gld.

Vsaka srečka za oboje srečkanje veljavna.

Kazalo sreček obojega srečkanja. (22)

Prvo srečkanje 14. avgusta 1890. Drugo srečkanje 15. oktobra 1890.

1 dobitok 50.000 gl. vrednosti 1 dobitok 50.000 gl. vrednosti

1	5000	1	5000
1	2000	1	2000
1	1000	1	1000
2	500	2	500
5	200	5	200
10	100	10	100
20	50	20	50
50	20	50	20
200	10	200	10
2000	5	2000	5

Srečke po 1 gld. dobivajo se pri C. C. Mayer-ju v Ljubljani.

OLJNATE BARVE

kositarских pušicah po pol in jeden kilo
priporočá najceneje

ADOLF HAUPTMANN,

tovarna oljnatih barv, laka in firneža

semeniško poslopje 6 LJUBLJANA semeniško poslopje 6.